

Wniosek w sprawie zamknięcia postępowania dotyczącego skargi CHAP 2010/2398

(2010/C 318/04)

1. Komisja Europejska otrzymała i zarejestrowała pod numerem CHAP 2010/2398 skargę zbiorową dotyczącą braku wynagrodzenia lekarzy odbywających we Włoszech szkolenia w zakresie specjalizacji lekarskiej oraz wynagrodzenia wypłaconego lekarzom odbywającym szkolenia w zakresie specjalizacji lekarskiej począwszy od lat 1991–1992 do roku akademickiego 2006–2007.
2. Zważywszy na dużą ilość otrzymanych skarg i celem zapewnienia szybkiej odpowiedzi oraz poinformowania stron zainteresowanych, przy jak najbardziej efektywnym wykorzystaniu środków administracyjnych, Komisja Europejska publikuje niniejszy wniosek w sprawie zamknięcia postępowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz w Internecie pod adresem: http://ec.europa.eu/community_law/complaints/multiple_complaints/index_fr.htm
3. Zagadnieniem wymagającym rozstrzygnięcia jest to, czy prawodawstwo włoskie pozostaje w zgodzie z dorobkiem wspólnotowym, jeśli chodzi o art. 25 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE (która przejęła postanowienia załącznika I do dyrektywy 93/16/EWG mającej na celu ułatwienie swobodnego przepływu lekarzy i wzajemnego uznawania ich dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, uchylonej i zastąpionej dyrektywą 2005/36/WE), który przewiduje wypłacanie odpowiedniego wynagrodzenia lekarzom odbywającym szkolenie w zakresie specjalizacji lekarskiej.
4. Służby Komisji zakończyły postępowanie w sprawie skargi CHAP 2010/2398 dotyczącej wynagrodzenia lekarzy odbywających we Włoszech szkolenia specjalistyczne w okresie od 1982 do 1991 r. oraz w okresie 1991 do 2007 r.
5. Po zbadaniu skargi i dokumentów przekazanych przez skarżących, w świetle przepisów prawa wspólnotowego mających zastosowanie w tej dziedzinie, służby Komisji doszły do wniosku, że na tym etapie w omawianym przypadku nie można stwierdzić, że doszło do naruszenia przepisów dyrektywy 93/16/EWG lub dyrektywy 2005/36/WE.
6. Dyrektywa 93/16/EWG rzeczywiście stanowi, że lekarze odbywający szkolenie specjalistyczne otrzymują w trakcie tego szkolenia odpowiednie wynagrodzenie. Ten przepis wynika z dyrektywy 82/76/EWG, zmieniającej dyrektywę 75/363/EWG. Dyrektywy te zostały ujednocnione dyrektywą 93/16/EWG, która z kolei została uchylona i zastąpiona dyrektywą 2005/36/WE.
7. Ostateczny termin transpozycji dyrektywy 82/76/EWG upłynął dnia 1 stycznia 1983 r. W wyroku z dnia 7 lipca 1987 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uznał, że Włochy, nie dokonując transpozycji dyrektywy 82/76/EWG w terminie, uchybiły ciężącym na nich zobowiązaniom. Dekretem nr 257/1991, przyjętym w 1991 r. (i który wszedł w życie dnia 1 września 1991 r.), Włochy faktycznie dokonały transpozycji dyrektywy do prawa krajowego, ale ograniczyły prawo do wynagrodzeń do osób odbywających szkolenie w roku akademickim 1991/1992 i kolejnych. W orzeczeniach wydanych w trybie prejudycjalnym w sprawach C-131/97 *Carbonari* oraz C-371/97 *Gozza*, Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że szkody poniesione przez lekarzy specjalistów (uczestników szkoleń w latach akademickich od 1983/1984 do 1990/1991) można naprawić poprzez zastosowanie z mocą wsteczną przepisów krajowych dotyczących wynagrodzeń, sędzia krajowy miał jednakże wstrzymać się od stosowania tych przepisów krajowych, które sprzeczne były z dyrektywą (ograniczającą prawo do wynagrodzenia do osób odbywających szkolenie w roku akademickim 1991/1992 i kolejnych).
8. Wielu lekarzy specjalistów, którzy zarejestrowani byli jako uczestnicy szkoleń przed rokiem akademickim 1991–1992, dochodziło następnie odszkodowań przed włoskimi sądami cywilnymi i trybunałami administracyjnymi. W orzeczeniach z dnia 25 lutego 1994 r. sąd regionalny regionu Lacjum (wydział I bis), przyjmując apelację orzekł: „sędzia krajowy powinien odstąpić od wykonywania dekretu nr 257 z dnia 8 sierpnia w zakresie, w jakim dekret ten zawęża zastosowanie przepisów prawa wspólnotowego do lekarzy dopuszczonych do udziału w szkoleniach w zakresie specjalizacji lekarskiej w roku akademickim 1991–1992, traktując jako obowiązujący poprzedni program szkolenia w zakresie specjalizacji lekarskiej.”
9. Pomimo tego orzeczenia Włochy odmówiły wypłacenia odpowiedniego wynagrodzenia lekarzom odbywającym szkolenie specjalistyczne przed rokiem akademickim 1990–1991 i zdecydowały się przyjąć ustawę nr 370 z dnia 19 października 1999 r., której art. 11 przewidywał wypłacenie każdemu lekarzowi, który odbywał szkolenie specjalistyczne w latach 1983–1991, stypendium w wysokości 13 000 000 ITL, pod warunkiem, że jest on osobiście objęty orzeczeniem. Zasady występowania o stypendium zostały określone w rozporządzeniu ministerialnym. Niektórzy lekarze złożyli odwołanie od tego rozporządzenia ministerialnego, a orzeczenie przyjęte w wyniku tego odwołania przyznawało prawo do odszkodowania lekarzom, którzy odbyli szkolenia specjalistyczne przed rokiem akademickim 1991–1992 i zarejestrowani byli jako ich uczestnicy.

10. Zdaniem skarżących, w chwili obecnej lekarze, którzy odbyli szkolenie specjalistyczne po upływie terminu transpozycji wspomnianej dyrektywy (31 grudnia 1982 r.) i byli zarejestrowani jako uczestnicy programu szkoleń przed rokiem akademickim 1991–1992, uznawani są za pozbawionych prawa do odszkodowania ze względu na późną i niepełną transpozycję dyrektywy przez Włochy. Służby Komisji przyjmują, że obecni skarżący zarzucają Włochom, że nie zmieniły one odnośnych przepisów krajowych.
 11. W tej kwestii służby Komisji otrzymały od lekarzy włoskich inne podobne wnioski i stwierdziły, że z orzecznictwa krajowego wynika, że sędzia krajowy w pełni uszanował zasady określone przez Trybunał Sprawiedliwości w orzeczeniach wydanych w sprawach C-131/97 *Carbonari* oraz C-371/97 *Gozza*. Sędzia krajowy zastosował zasadę przyznania z mocą wsteczną prawa do wynagrodzenia, powstrzymując się od zastosowania przepisów krajowych sprzecznych z dyrektywą 82/76/EWG (art. 8 dekretu nr 257/1991, który zawęża prawo do wynagrodzenia do osób odbywających szkolenie w roku akademickim 1991/1992 i kolejnych) i przyznał prawo do wynagrodzenia, a więc prawo do uzyskania naprawienia szkody. Niemniej jednak w niektórych przypadkach sędzia krajowy odmówił naprawienia szkody ze względu na upływ terminu na wniesienie sprawy na mocy odnośnych przepisów prawa krajowego. Taka decyzja nie wydaje się sprzeczna z wykładnią prawa wspólnotowego zawartą w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, a w szczególności z jego wyrokiem z dnia 5 marca 1996 r. w sprawach C-46/93 *Brasserie du pêcheur* oraz C-48/93 *Factortame*, który stanowi, że w przypadku braku przepisów wspólnotowych dotyczących rekompensaty za szkody poniesione przez osoby indywidualne, to krajowy porządek prawny poszczególnych państw członkowskich określa warunki przyznawania rekompensaty, z zastrzeżeniem, że nie mogą być one mniej korzystne niż zasady mające zastosowanie w przypadku podobnych roszczeń na podstawie prawa krajowego (pkt 83 wspomnianego wyroku z dnia 5 marca 1996 r.). W omawianym przypadku zastosowane prawo krajowe pozostaje w zgodzie z tą zasadą.
 12. Wreszcie, skarżący twierdzą, że wynagrodzenie wypłacone w okresie od 1991 r. do 2007 r. powinno być wypłacane lekarzom zatrudnionym w charakterze pracowników. Według służb Komisji dyrektywa 93/16/EWG przewiduje jedynie wypłatę odpowiedniego wynagrodzenia, nie określając statusu, jaki należy przyznać lekarzowi odbywającemu szkolenie specjalistyczne. Służby Komisji są zatem zdania, że władze włoskie miały prawo do wypłacania stypendium i nie miały obowiązku przyznania lekarzom statusu pracownika.
 13. W związku z tym właściwe w tej kwestii służby zaproponują Komisji zamknięcie sprawy dotyczącej zarejestrowanej skargi.
 14. Nie zmienia to faktu, że w przypadku gdyby po zamknięciu sprawy Komisja weszła w posiadanie dodatkowych informacji uzasadniających wszczęcie postępowania dotyczącego tej samej kwestii, sprawa zostałaby ponownie otwarta i na nowo rozpatrywana.
-